

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
5190026376587

Kenmerk
WNB/2022/008.toek

Datum 23 maart 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED]

Op 9 februari 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 7 maart 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'BBV Uitgeest L005279' gelegen in de gemeente Uitgeest. Het project betreft werkzaamheden in het kader van bovenbouwvernieuwingen. Hiervoor moeten enkele wissels en sporen worden vernieuwd bij station Uitgeest. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub c van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de smalle raai (*Galeopsis angustifolia*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 15 april 2022 tot en met 31 augustus 2025 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub c van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van de smalle raai.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het plangebied betreft het spoor rondom station Uitgeest in Noord-Holland, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag **gevoegde rapport 'Projectplan smalle raai BBV-L005279 Uitgeest en Velsertunnel' van 31 januari 2022** (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
23 maart 2022

Onze referentie
5190026376587

Datum
23 maart 2022

Onze referentie
5190026376587

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 9 van het bij de aanvraag gevoegde **rapport 'Projectplan smalle raai BBV-L005279 Uitgeest en Velsertunnel' van 31 januari 2022** (bijlage 3 bij dit besluit), hoofdstuk 3 en 4 van het bij de aanvraag gevoegde **rapport 'Beheerrichtlijnen smalle raai Uitgeest' van 9 februari 2022** (bijlage 4 bij dit besluit), en de brief met aanvullende informatie van 7 maart 2022 (bijlage 5 bij dit besluit).
- j. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de bloeiperiode van de smalle raai, deze loopt globaal van juni tot en met oktober.
- k. Na de werkzaamheden wordt zaad verzameld van de overgebleven populatie en uitgezaaid op het compensatiestuk bij station Uitgeest zoals weergegeven in figuur 7 en 8 van het **rapport 'Projectplan smalle raai BBV-L005279 Uitgeest en Velsertunnel' van 31 januari 2022** (bijlage 3 bij dit besluit).
- l. Het verzamelen van zaad zal in augustus uitgevoerd worden door een ecologisch deskundige.
- m. Om de compensatielocatie geschikt te maken als groeiplaats voor smalle raai en om passend beheer te garanderen zullen de inrichtingsmaatregelen en **beheerrichtlijnen zoals vermeld in rapport 'Beheerrichtlijnen smalle raai Uitgeest' van 9 februari 2022** (bijlage 4 bij dit besluit) en de aanvullingen van 7 maart 2022 (bijlage 5 bij dit besluit) gevolgd worden.
- n. De compensatielocatie wordt drie jaar, van 2023 tot en met 2025, zowel in het begin van juni als in het begin van augustus gemonitord. Tijdens deze rondes wordt tevens handmatig beheer uitgevoerd. De bevindingen worden bijgehouden in een monitoringsrapport dat wordt gedeeld met RVO. Dit rapport zal aan het einde van elk monitoringsjaar worden opgeleverd.

Overige voorschriften

- o. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- p. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- q. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Datum
23 maart 2022

Onze referentie
5190026376587

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190026376587. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de smalle raai

Artikel 3.10, lid 1, sub c Wet natuurbescherming

Datum
23 maart 2022

Onze referentie
5190026376587

In het plangebied zijn 236 exemplaren van de smalle raai aangetroffen. Het plangebied is dus functioneel als groeigebied van de smalle raai. De smalle raai is aangetroffen in het gebied waar spoorwissels vernieuwd gaan worden (tussen spoorkilometer 57.69 en 57.76), in het ballastbed.

U bent voornemens om bij station Uitgeest spoorwissels te vernieuwen en sporen te vervangen. Hiervoor worden nieuwe spoorwissels met een kraan op de locatie ingehesen. Ook worden nieuwe stukken spoor met behulp van een krol aangebracht. Het ballastbed dient vernieuwd te worden middels rupskranen of shovels. Als laatste wordt het spoor opgeschud en ingetrild met een stopmachine.

Door deze werkzaamheden wordt het groeigebied van de smalle raai aangetast. Het gaat hierbij om ongeveer 80 exemplaren die verwijderd worden uit het groeigebied. In 2026 zal ook de rest van de populatie van de smalle raai verdwijnen bij uitvoering van het toekomstige Programma Hoogfrequent Spoor (PHS). Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals deze hieronder beschreven worden. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Ten eerste ben u van plan de werkzaamheden uit te voeren buiten het groeiseizoen van de smalle raai. Er zullen 300 zaden verzameld worden waarvan er 200 worden uitgezaaid op de compensatielocatie. De overige 100 zaden kunnen later gebruikt worden, mochten er niet genoeg zaden opkomen om een stabiele populatie te vormen. Het verzamelen van zaad wordt in augustus uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Bij het verzamelen zal er voldoende zaad op de huidige locatie overblijven om de populatie in stand te houden.

Op de compensatielocatie (figuur 7 en 8 in het projectplan) wordt de huidige vegetatie afgegraven om concurrentie met de smalle raai te voorkomen. Een laag kalkrijk zand zal als substraat worden aangebracht, waarna hier ballast overheen wordt gestort. Deze laag zal in totaal 25 centimeter diep zijn, waardoor concurrentie door andere plantensoorten wordt verminderd, aangezien deze moeilijker door de dikke laag heen kunnen groeien. Op een deel van de compensatielocatie, minimaal een strook van 1 bij 7 meter, wordt aanvullend gemalen vulkaanmeel met leem gestrooid op het ballastmateriaal om de effecten van aanvullende mineralen in het ballastbed te monitoren. De compensatie locatie heeft een oppervlakte van circa 26m², en zal in de toekomst ook gebruikt worden voor de compensatie van het programma hoogfrequent spoor.

De compensatielocatie wordt beschermd door middel van een afgesloten hekwerk om beschadigen van de planten te voorkomen. Andere plantensoorten in het compensatiegebied zullen wanneer nodig worden gewied om de smalle raai voldoende ruimte te geven voor ontwikkeling, en om concurrentie door deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Aanvankelijk wordt er twee keer per jaar gecontroleerd op concurrerende soorten, één keer in juni en één keer in augustus.

Mocht twee controlerondes niet genoeg zijn om de groei van andere plantensoorten te beperken, dan zal er vaker gecontroleerd worden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Ieder jaar wordt in juni en augustus de populatie gemonitord, rapporten over deze monitoring worden jaarlijks gedeeld met RVO. Na drie jaar monitoring (2023, 2024 en 2025) wordt gekeken of de populatie zich blijvend heeft gevestigd en of wieden en monitoren na deze drie jaar nog nodig is. De monitoring en het controleren op concurrerende soorten vindt plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Datum
23 maart 2022
Onze referentie
5190026376587

Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen wordt voorkomen dat de smalle raai verdwijnt uit zijn natuurlijke verspreidingsgebied. Door de werkzaamheden neemt de populatie smalle raai op het spoor af en worden groeiplaatsen vernield. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, lid 1 sub c van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding

De smalle raai is qua verspreiding in Nederland zeer sterk afgenomen en de soort is zodoende opgenomen in de Rode Lijst **als 'ernstig bedreigd'**. Elke locatie waar de soort nog voorkomt is daarbij van groot belang. Daar waar de smalle raai voorheen ook in een belangrijke mate voorkwam op kalkrijke akkers, komt de soort tegenwoordig in toenemende mate langs spoorwegen voor. Via treinen worden zaden of planten meegevoerd naar nieuwe locaties langs het spoor. In de berm is te veel concurrentie van andere planten, maar tussen de ballast van het spoor kan de soort zich vooralsnog handhaven en uitbreiden. Het spoor is daarmee voor de smalle raai een belangrijke groeiplaats geworden, waar de soort zich mogelijk de komende jaren ook verder zal weten uit te breiden.

De smalle raai is een soort die eenjarig is en dus elk jaar opnieuw uit zaad moet opkomen. De zaden zijn vrij zwaar en vallen niet ver van de plant waardoor de soort niet makkelijk nieuwe locaties kan bereiken. Geheel verdwijnen van de lokale populatie op het spoor nabij Uitgeest doet dan ook direct afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort en dient voorkomen te worden.

Door het compenseren van de vernielde exemplaren mag worden aangenomen dat de staat van instandhouding door het projectvoornemen niet verslechtert. De gunstige staat van instandhouding van de smalle raai komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften. Ecologische monitoring geldt hierbij als extra waarborging.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen ontwikkeling is locatie-specifiek, waardoor er geen alternatieve mogelijkheden bestaan wat betreft de locatie van de ingreep. Het verplaatsen van de werkzaamheden is geen optie gezien deze gebonden zijn aan station Uitgeest en de te vervangen wissels en spoorstaven.

De aanwezige exemplaren van de smalle raai groeien allemaal tussen de rails in het ballast. De smalle raai kan in deze situatie dan ook niet worden ontzien.

De wijze waarop de spoorvernieuwing kan worden uitgevoerd maakt hierin qua optredend effect geen verschil. Bij de planning is ervoor gekozen om buiten het groeiseizoen te werken. Zodoende wordt geconcludeerd dat door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning schade aan de smalle raai zoveel mogelijk wordt voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
23 maart 2022

Onze referentie
5190026376587

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang van **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals genoemd** in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming.

Het spoor is essentieel voor het reizigers- en goederenvervoer in Nederland en de vraag naar reizigers- en goederenvervoer per trein zal de komende decennia sterk toenemen. Het spoor, inclusief spoorelementen als spoorbeveiliging, berm, sloten en schermen dienen regelmatig onderhouden te worden. De wissels en te vervangen sporen zijn aan het eind van hun technische levensduur en dienen vervangen te worden om storingen en ongevallen te voorkomen. Indien de onderhoudswerkzaamheden achterwege blijven raakt het spoor langzaam in verval **en kunnen risico's op spoorcalamiteiten niet geheel** worden uitgesloten.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om** de negatieve effecten op de smalle raai, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.